

Van het bestuur en de werkgroepen

De SPL 'volop in beweging'

Voor niet iedereen zal het even merkbaar zijn, maar de SPL is 'volop in beweging'. We zijn weliswaar niet 'wild', maar wel 'snel en jong. Dat wil jij toch ook?'

Deze wat kinderlijke opening schoot me te binnen toen ik me realiseerde dat we moeten proberen de SPL niet de zoveelste veldvereniging te laten worden waarbinnen het werk gedaan wordt door een zeer klein select groepje en waar de rest van de leden/donateurs afwacht of er misschien wat te halen valt of zich uitsluitend abonnee voelt op een tijdschrift.

De SPL ontleent haar bestaansrecht vooral aan werkgroepen. Over de permanente hebt u al in TSJIP 1 kunnen lezen. Ik wil deze keer een oproep doen voor de aanvulling of bemensing van enkele ad hoc werkgroepen:

1. We proberen een werkgroep *Voorlezen en vertellen* (V & V) van de grond te krijgen. Doel is het voorlezen en vertellen vooral in het voortgezet onderwijs meer aandacht te geven. Wat we van de leden van deze werkgroep verwachten is: het schrijven van artikelen in vakbladen op grond van literatuurstudie over het belang van v & v, het maken van een cursus v & v voor de nascholing, het zichzelf bekwamen via 'inservice training' tot scholer van derden en tot slot het indien nodig uitvoeren van een nascholingscursus v & v.

De werkgroep zal, om niet voor de zoveelste keer het wiel uit te vinden, eerst inventariseren wat er tot op dit moment aan v & v gebeurt in de opleidingen en buiten het reguliere onderwijs. Ze zal samenwerking zoeken met anderen, onder andere het Platform voor de jeugdliteratuur, waar al een succesvolle cursus voor ouders van jonge kinderen draait.

Willem Mooyman heeft zich al bereid verklaard aan deze werkgroep mee te doen.

In samenwerking met het NBLC en de Stichting Lezen zoeken we mensen voor drie werkgroepen die de *samenwerking tussen bibliotheken en het onderwijs* bevorderen.

2. De eerste zal zich bezighouden met de manieren waarop brugklassers in bibliotheken worden ingeleid en ingewijd. We noemden die al de werkgroep 'Entree'.

Ook hier weer: beginnen met te inventariseren wat er bestaat in scholen -ook basisscholen- en in bibliotheken aan programma's en ervaringen daarmee, wensen en behoeftes van het onderwijs en de bibliotheekwereld in kaart brengen en dan een opzet maken voor een 'ideale' manier om, rekening houdend met omstandigheden, leerlingen in de bibliotheek in te wijden en zich er thuis te laten voelen waardoor ze een optimaal gebruik van de bibliotheekvoorzieningen maken.

3. De tweede zal longitudinaler werk doen. Zij zal op vergelijkbare manier de samenwerking tussen bibliotheek en onderwijs gedurende de hele schoolloopbaan (vooral voortgezet onderwijs overigens) bestuderen en tot aanbevelingen komen om wensen en behoeftes en mogelijkheden wederzijds op elkaar af te stemmen. Vanuit de bibliotheekwereld wordt vaker gehoord dat men daar wel van alles wil doen, maar dat de relatie met het onderwijs nogal stroef is, incidenteel en zeker niet structureel. Men denkt dan met name aan de begeleiding van werkstukken, spreekbeurten en projecten, en aan afstemming van de collectie op wensen vanuit het onderwijs bijvoorbeeld in verband met de eindlijst.

4. Het belangrijkste echter vond de voorbereidingsgroep (bestaande uit Dick Hattenberg van de Stichting Lezen, Anne de Vries van het NBLC en Koos Hawinkels, SPL) de mogelijkheid voor een derde werkgroep: in samenwerking tussen bibliotheek en onderwijs pakketten gaan ontwikkelen voor speciale onderwerpen voor de eindexamens. Denk aan de opzet bij geschiedenis/maatschappijleer. Als voorbeeld hebben we genomen: in 1995 is de Tweede Wereldoorlog 50 jaar voorbij. De werkgroep maakt een collectie literair en dokumentair materiaal, een grote hoeveelheid didactische suggesties daarbij, zowel voor behandeling van onderdelen in de klas als voor werkstukken en dergelijke door leerlingen, een pakket uitgewerkte lesbrieven of dito-modellen, enzovoorts.

Als de SPL op deze manier een interpretatie van bepaalde CVEN-voorstellen zou kunnen uitwerken, zou zij een zeer nuttige functie voor docenten in het voortgezet onderwijs vervullen. Het spreekt vanzelf dat bij de keuze van die 'speciale onderwerpen' afwisseling zal worden nagestreefd. Een genre, een periode, een thema, enzovoorts.

5. Er is nogal wat te doen over de canon en over europeanisering van het literatuuronderwijs. De SPL kan daaraan een bijdrage leveren -naast de conferentie van dit najaar- door een werkgroep te vormen die een voorstel maakt voor een x aantal aanbevolen boeken voor de verschillende schooltypen van lbo tot en met vwo. Geen verplichte lijst, maar een aanbod.

De werkgroep zou kunnen beginnen met het organiseren van een conferentie waarop centraal staan de criteria die je kunt aanleggen bij het samenstellen van dergelijke lijsten en het presenteren van een aantal uitwerkingen: op grond van deze criteria kan dit boek op deze lijst.

Het lijkt wat triviaal, maar op deze manier wordt in elk geval de discussie naar 'het veld' gehaald en niet alleen op academisch niveau gevoerd. Ten tweede is het een groot voordeel dat de lijsten niet uiteindelijk door educatieve uitgeverij (met Grote Lijsters en zo) bepaald zullen worden, maar dat de docenten zelf er hun zegje in blijven hebben.

6. Als laatste is er een suggestie van Jan Uyttendale. Hij had behoefte aan een methode voor jeugdliteratuur en de didactiek daarvan, bedoeld voor de leraaropleidingen. Er is wel al een boekje, *Jeugdliteratuur voor de beroepspraktijk*, maar het bezwaar daarvan voor de opleidingen tot

leraar voortgezet onderwijs is, naar ik van meerdere kanten heb gehoord, dat het te veel op het basisonderwijs is gericht. Een werkgroep van SPL en Platform voor de jeugdliteratuur zou aan een aangepaste versie kunnen werken, of desnoods een eigen boek kunnen maken.

Mijn idee bij al deze werkgroepen is dat zij in samenwerking met iedereen die deskundig is producten maken die aan het onderwijs ter beschikking gesteld kunnen worden. Ik ga ervan uit dat er binnen de SPL vreselijk veel deskundigheid georganiseerd is, maar dat wij niet het monopolie op deskundigheid hebben. Samenwerking is dus geboden en bovendien, zoals aan het begin van dit stukje ook al gezegd: de SPL moet bewijzen recht te hebben op een plaats naast alle andere veldverenigingen. De beste manier om dat te doen is door middel van werkgroepen het onderwijsveld te bedienen.

Wie de doelstellingen van de SPL terecht onderschrijft en niet lijdt aan valse bescheidenheid of een consumentenmentaliteit, die moet zich onverwijld aanmelden als potentieel lid van een van de bovengenoemde werkgroepen. Zij/hij doet dat door een briefje te schrijven aan ondergetekende.

Koos Hawinkels, voorzitter SPL

Werkgroep Nascholing

De werkgroep Nascholing heeft op 20 mei vergaderd en bij het bestuur subsidie-aanvragen ingediend ten behoeve van de uitvoering van twee eerder genoemde projecten: 1) het opstellen van een nascholingskalender van voor de leden van de SPL interessante activiteiten en 2) een behoeftepeiling in het onderwijsveld terzake nascholing. De leden van de werkgroep zijn zelf niet in staat dergelijke omvangrijke projecten uit te voeren, maar zullen eventuele uitvoerders wel adviseren en begeleiden.

Verder heeft de werkgroep zich gebogen over mogelijkheden voor de SPL om zelf nascholing te verzorgen. Op korte termijn ziet de werkgroep twee wegen: 1) participatie (financieel en eventueel ook personeel) in activiteiten die nu en in de toekomst door diverse instanties, met name universiteiten en hogescholen, worden verzorgd. Vóór juli maakt de werkgroep een inventarisatie van dergelijke voor het cursusjaar 92/93 voorgenomen activiteiten en brengt advies uit aan het bestuur over zinvolle participatiemogelijkheden. 2) Daarnaast stelt de werkgroep voor aan het bestuur om enkele korte en eenmalige bijeenkomsten op een centraal punt in het land te organiseren met als thema de actuele ontwikkelingen in de beleidsvorming en de consequenties daarvan voor het literatuuronderwijs.

Lily Coenen, voorzitter Werkgroep Nascholing